

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

В сучасних економічних умовах ставлення до проблематики корпоративного управління в Україні не є однозначним. Ряд дослідників вважає, що наразі, в умовах світової фінансової кризи, коли на перше місце виходять питання «виживання організацій», не до корпоративного управління. Інші спеціалісти, навпаки, доводять, що саме побудова ефективних моделей корпоративного управління, пошук власного місця та ролі в цих моделях повинні стати пріоритетами як для приватного бізнесу, так і для органів державного управління, місцевих органів влади. Адже лише через удосконалення корпоративного управління бізнес може вирішувати такі складні завдання, як узгодження інтересів поміж власниками бізнесу, власниками і найманими управлінцями; проводити реструктуризацію бізнесу для підвищення його ефективності та керованості; залучати кошти інвесторів з метою забезпечення випереджаючого в порівнянні з конкурентами зростання власного бізнесу; протидіяти спробам рейдерських захоплень підприємств та ін.

Особливу актуальність тематика корпоративного управління набуває у зв'язку з прийняттям довгоочікуваного Закону України «Про акціонерні товариства». У зв'язку з цим на особливу увагу заслуговує підручник «Корпоративне управління»¹, підготовлений авторським колективом викладачів економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, в якому викладено основні теоретичні питання корпоративного управління: предмет, завдання, міжнародні стандарти, моделі. З урахуванням сучасних особливостей розглянуто акціонерне товариство як об'єкт корпоративного управління, чинники негативної дії на діяльність акціонерних товариств, управління державними корпоративними правами, ринок цінних паперів України.

Підручник включає 12 тем, у яких розкриваються предмет курсу, міжнародні та національні стандарти корпоративного управління, характеристика сучасних моделей корпоративного управління, особливості регулювання корпоративних відносин, специфіка створення і досвід функціонування українських акціонерних товариств, стилі управління державними корпоративними правами, вплив ринку цінних паперів на корпоративне управління, роль корпоративної культури і корпоративної соціальної відповідальності в управлінні акціонерними товариствами, методики оцінювання ефективності корпоративного управління на мікро- і макрорівні. Після кожної теми подано контрольні запитання і список рекомендованої літератури. У кінці підручника представлено тести і практичні завдання для закріплення теоретичного матеріалу та поглиблення знань щодо проблем корпоративного управління. Підручник структурований відповідно до програми навчальної дисципліни «Корпоративне управління», він рекомендований МОН України до використання в навчальному процесі вищих навчальних закладів України (лист № 1-11-1413 від 18.02.2011).

¹ Пуртов В. Ф. Корпоративне управління : Підручник / В. Ф. Пуртов, В. П. Третяк, М. М. Кудінова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 364 с.

Заслуговує на увагу авторське узагальнення накопиченого досвіду еволюції становлення та перспективи розвитку акціонерної форми власності в Україні.

Обов'язковим чинником удосконалення ринкових відносин сьогодні є врахування національних особливостей при запровадженні іноземних моделей корпоративного управління, а не просте їх копіювання. Тому в підручнику досить своєчасно і ретельно розглянуто особливості української моделі корпоративного управління.

Становлення і розвиток корпоративного управління в Україні відбувається в занадто складних умовах і знаходиться під впливом цілого ряду чинників, що дестабілізуюче впливають на цей процес. Тому науково-практичного значення набуває відокремлення чинників негативної дії на діяльність акціонерних товариств в окрему тему підручника.

Практичну значущість підручника посилює роз'яснення сучасних нормативно-правових документів, а саме урахування змін в регуляторній базі, зумовлених прийняттям Закону України «Про акціонерні товариства».

В той же час авторам, на наш погляд, доцільно було б приділити більше уваги питанням корпоративних фінансів, а саме фінансовій звітності акціонерного товариства та аналізу його фінансового стану у сучасних умовах господарювання.

Підручник буде корисним для викладачів, студентів вищих навчальних закладів економічного профілю, аспірантів, а також широкого кола читачів, яких цікавлять питання корпоративного управління.

**Г.В. Задорожний, доктор економічних наук,
професор, академік Академії філософії
господарства (Росія)**